T073 BL III (099) Điều 40-60 Nói Về 100 Pháp Thức Xoa Ma Na-Giới Pháp Của Tỳ Kheo-Luật Tứ Phần

Tạng Luật (Linh Sơn Pháp Bảo)

Ñieàu 40540 Moät thôøi Ñöùc Phaät ôû vöôøn Caáp-coâ-ñoäc röøng caây Kyø-ñaø nöôùc Xaù- veä. Baáy giôø, coù cö só thænh caùc Tyø-kheo thoï thöïc vôùi caùc thöùc aên ngon boå vaøo saùng ngaøy mai. Trong ñeâm chuaån bò ñaày ñuû xong, saùng sôùm ñeán môøi chö Taêng thoï thöïc. Caùc Tyø-kheo maëc y böng baùt ñeán nhaø cö só, an toïa nôi choã ngoài. Cö só ñích thaân töï tay sôùt thöùc aên ñeán chö Taêng. Nhoùm saùu Tyø-kheo thoï thöùc aên khoâng nhö phaùp, tay caàm vaét côm, caén phaân nöõa ñeå aên54l. Cö só thaáy, cô hieàm noùi: Sa-moân Thích töû naøy khoâng bieát xaáu hoå, thoï nhaän khoâng nhaøm chaùn, khoâng bieát ñuû. AÊn gioáng nhö heo, choù, laïc ñaø, löøa, boø, chim, quaï! Caùc Tyø-kheo nghe, trong ñoù coù vò thieåu duï tri tuùc, soáng haïnh ñaàu ñaø, öa hoïc giôùi, bieát hoå theïn, hieàm traùch roài ñeán choã Ñöùc Theá Toân, ñaûnh leã döôùi chaân, roài ngoài qua moät beân, ñem nhaân duyeân naøy baïch ñaày ñuû leân Ñöùc Theá Toân. Ñöùc Theá Toân duøng nhaân duyeân naøy taäp hôïp Taêng Tyø-kheo, duøng voâ soá phöông tieän quôû traùch nhoùm saùu Tyø-kheo (nhö treân) cho ñeán caâu

540. Pali, Sikkhā 48; Nguõ phaàn, ñieàu 59; Taêng kyø, ñieàu 40; Caên baûn, ñieàu 55. Thaäp tuïng, ñieàu 67. 54l. Trong giôùi vaên: Laøm rôi vaûi côm. Xem cht. 54 döôùi.

ñaàu tieân phaïm giôùi naøy, roài baûo caùc Tyø-kheo: - Töø nay veà sau Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi, goàm möôøi cuù nghóa, cho ñeán caâu chaùnh phaùp toàn taïi laâu daøi. Muoán noùi giôùi neân noùi nhö vaày: Khoâng neân ñeå côm rôi vaûi khi aên, thöùc-xoa-ca-la-ni. Trong ñaây, rôi vaûi,542 nghóa laø phaân nöõa vaøo mieäng, phaân nöõa ôû nôi tay. Tyø-kheo coá yù laáy tay caàm vaét côm, aên phaân nöõa, ñeå laïi phaân nöõa, phaïm Ñoät-kieát-la caàn phaûi saùm. Do bôûi coá yù laøm neân phaïm phi oai nghi Ñoät-kieát-la. Neáu khoâng coá yù laøm thì phaïm Ñoät-kieát-la. Tyø-kheo-ni cho ñeán Sa-di, Sa-di-ni, Ñoät-kieát-la. Ñoù goïi laø phaïm. Söï khoâng phaïm: Hoaëc coù chöùng beänh nhö vaäy; hoaëc aên baùnh traùng, hoaëc aên thòt, hay aên döa, aên mía, aên rau traùi, nhö traùi am-baø-la, traùi dieâm-baëc, traùi nho, tim, laù, nhuïy cuûa thaûo moäc; thaûy ñeàu khoâng phaïm. Ngöôøi khoâng phaïm: Phaïm laàn ñaàu tieân khi chöa cheá giôùi, si cuoàng, loaïn taâm, thoáng naõo, böùc baùch54>. Ñieàu 41544 Moät thôøi, Ñöùc Phaät ôû trong vöôøn Caáp-coâ-ñoäc, röøng caây Kyø-ñaø taïi nöôùc Xaù-veä. Baáy giôø, coù cö só thænh chö Taêng cuùng döôøng côm vaøo ngaøy mai. Trong ñeâm söûa soaïn ñaày ñuû, saùng sôùm ñeán môøi chö Taêng ñeán thoï

thöïc. Caùc Tyø-kheo maëc y böng baùt ñeán nhaø cö só, an toïa nôi choã ngoài. Cö só ñích thaân töï tay sôùt thöùc aên ñeán chö Taêng. Nhoùm saùu Tyø-kheo phoàng maù maø aên,545 cö só thaáy, cô hieàm noùi: Sa-moân Thích töû naøy khoâng bieát xaáu hoå, aên gioáng nhö con khæ. Caùc Tyø-kheo nghe, trong ñoù coù vò thieåu duïc tri tuùc, soáng haïnh ñaàu ñaø, öa hoïc giôùi, bieát hoå theïn, hieàm traùch roài ñeán

choã Ñöùc Theá Toân ñaûnh leã döôùi chaân, roài ngoài qua moät beân, ñem nhaân duyeân naøy baïch ñaày ñuû leân Ñöùc Theá Toân. Ñöùc Theá Toân duøng nhaân duyeân naøy taäp hôïp Taêng Tyø-kheo, quôû traùch nhoùm saùu Taêng Tyø-kheo nhö treân, cho ñeán: - Töø nay veà sau Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi, goàm möôøi cuù nghóa,

542. Haùn: Di . Pali: Sitthāvakāraka, laøm rôi vaûi haït côm. Giaûi thích: Sittha avakiritvā avakiritvā, laøm rôi haït côm choã naøy choã kia. Cf. Thaäp tuïng (T2>nl4>5, tr.l>8al8): Baùn giaûo thöïc , - caén moät nöõa (vaét côm) maø aên 54>. Baûn Haùn, heát quyeån 20. 544. Pali, Sikkhā 46; Nguõ phaàn, ñieàu 69; Taêng kyø, ñieàu 27; Caên baûn, ñieàu 56; Thaäp tuïng, ñieàu 7l. 545. Thaäp tuïng (T2>nl4>5, tr.l>8bl>): Boû côm ñaày mieäng roài môùi nuoát.

cho ñeán caâu chaùnh phaùp toàn taïi laâu daøi. Muoán noùi giôùi neân noùi nhö vaày: Khoâng phoàng maù maø aên, thöùc-xoa-ca-la-ni546. Trong ñaây, aên phoàng maù töùc laø ñöa thöùc aên vaøo khieán cho hai maù phoàng leân, gioáng nhö töôùng traïng cuûa con khæ. Neáu coá yù laøm cho ñaày mieäng baèng thöùc aên, khieán cho hai maù phoàng leân, phaïm Ñoät-kieát-la caàn phaûi saùm. Do bôûi coá yù laøm neân phaïm oai nghi Ñoät-kieát-la. Neáu khoâng coá yù laøm, phaïm Ñoät-kieát-la. Tyø-kheo-ni cho ñeán Sa-di, Sa-di-ni, Ñoät-kieát-la. Ñoù goïi laø phaïm. Söï khoâng phaïm: Hoaëc maéc phaûi chöùng beänh theá naøo ñoù; hoaëc gaàn qua giöõa ngaøy, hoaëc maïng naïn, phaïm haïnh naïn neân phaûi aên voäi thì khoâng phaïm. Ngöôøi khoâng phaïm: Phaïm laàn ñaàu tieân khi chöa cheá giôùi, si cuoàng, loaïn taâm, thoáng naõo, böùc baùch. Ñieàu 42547 Moät thôøi, Ñöùc Phaät ôû trong vöôøn Caáp-coâ-ñoäc, röøng caây Kyø-ñaø, taïi nöôùc Xaù-veä. Baáy giôø, coù cö só môøi caùc Tyø-kheo cuùng döôøng caùc thöùc aên ngon boå, vaøo saùng ngaøy mai. Trong ñeâm söûa soaïn ñuû taát caû, saùng sôùm ñeán thænh chö Taêng ñeán thoï trai.

Caùc Tyø-kheo ñaép y mang baùt ñeán nhaø cö só, an toïa nôi choã ngoài. Cö só ñích thaân töï tay sôùt thöùc aên. Nhoùm saùu Tyø-kheo nhai côm coù tieáng, cö só cô hieàm, noùi: Sa-moân Thích töû naøy khoâng bieát hoå theïn. Thoï nhaän khoâng bieát nhaøm chaùn. Beân ngoaøi töï xöng laø toâi bieát chaùnh phaùp. Nhö vaäy coù gì laø chaùnh phaùp? AÊn gioáng nhö heo, choù, laïc ñaø, löøa, chim, quaï! Caùc Tyø-kheo nghe, trong ñoù coù vò thieåu (706al) duïc tri tuùc, soáng haïnh ñaàu ñaø, öa hoïc giôùi, bieát hoå theïn, hieàm traùch nhoùm saùu Tyø-kheo: Sao nhai thöùc aên coù tieáng? Caùc Tyø-kheo ñeán choã Ñöùc Theá Toân, ñaûnh leã döôùi chaân Phaät, roài ngoài qua moät beân, ñem nhaân duyeân naøy baïch ñaày ñuû leân Ñöùc Theá Toân. Ñöùc Theá Toân lieàn vì nhaân duyeân naøy taäp hôïp Taêng Tyø-kheo, quôû traùch nhoùm saùu Tyø-kheo... nhö tröôùc, cho ñeán caâu - Töø nay veà sau ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi goàm möôøi cuù nghóa, cho ñeán caâu chaùnh phaùp toàn taïi laâu daøi. Muoán noùi giôùi neân noùi nhö vaày:

546. Trong baûn Haùn: Thi-xoa-keá-laïi-ni . Caùc ñoaïn sau ñeàu gioáng nhö vaäy.
547. Pali, Sikkhā 50 (cf. 5l); Nguõ phaàn, ñieàu 62; Taêng kyø, ñieàu >7; Caên baûn, ñieàu 5l; Thaäp tuïng, ñieàu 70.

Khoâng nhai thöùc aên coù tieáng,548 Thöùc-xoa-ca-la-ni*. Tyø-kheo coá yù nhai thöùc aên coù tieáng, phaïm Ñoät-kieát-la caàn phaûi saùm. Do bôûi coá taâm laøm neân phaïm phi oai nghi Ñoät-kieát-la. Neáu khoâng coá taâm laøm, phaïm Ñoät-kieát-la. Tyø-kheo-ni, Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni, Ñoät-kieát-la. Ñoù goïi laø phaïm. Söï khoâng phaïm: Hoaëc coù chöùng beänh theá naøo ñoù; hay aên côm khoâ, côm chaùy, mía, döa, xoaøi, traùi dieâm-baëc, boà ñaøo, hoà ñaøo, ty ñaøo leâ, phong leâ... thì khoâng phaïm. Ngöôøi khoâng phaïm: Phaïm laàn ñaàu tieân khi chöa cheá giôùi; si cuoàng, loaïn taâm, thoáng naõo, böùc baùch. Ñieàu 43549 Moät thôøi, Ñöùc Phaät ôû trong vöôøn Caáp-coâ-ñoäc, röøng caây Kyø-ñaø taïi nöôùc Xaù-veä. Baáy giôø, coù cö só môøi caùc Tyø-kheo cuùng döôøng caùc thöùc aên ngon. Trong ñeâm söûa soaïn ñaày ñuû, saùng sôùm ñeán thænh caùc Tyø-kheo ñeán thoï trai. Caùc Tyø-kheo ñaép y mang baùt ñeán nhaø cö só, an toïa nôi choã ngoài. Cö só ñích thaân töï tay sôùt thöùc aên. Nhoùm saùu Tyø-kheo lua huùp côm canh coù tieáng550. Cö só cô hieàm noùi: Sa-moân Thích töû naøy khoâng coù taøm quyù... cho ñeán caâu aên nhö heo, choù, laïc ñaø, boø, löøa, chim, quaï! Caùc Tyø-kheo nghe, trong ñoù coù vò thieåu duïc tri tuùc, soáng haïnh

ñaàu ñaø, öa hoïc giôùi, bieát hoå theïn, hieàm traùch nhoùm saùu Tyø-kheo roài ñeán choã Ñöùc Theá Toân, ñaûnh leã döôùi chaân, roài ngoài qua moät beân, ñem nhaân duyeân naøy taäp hôïp ñaày ñuû leân Ñöùc Theá Toân. Ñöùc Theá Toân duøng nhaân duyeân naøy taäp hôïp Taêng tyø-(708al) kheo, quôû traùch nhoùm saùu Tyø- kheo... nhö tröôùc, cho ñeán caâu - Töø nay veà sau, Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi goàm möôøi cuù nghóa, cho ñeán caâu chaùnh phaùp toàn taïi laâu daøi. Muoán noùi giôùi neân noùi nhö vaày: Khoâng neân huùp thöùc aên coù tieáng maø aên, Thöùc-xoa-ca-la-ni*. Trong ñaây, huùp thöùc aên coù nghóa laø tröông mieäng lôùn töø xa huùp thöùc aên vaøo. Neáu Tyø-kheo coá yù huùp thöùc aên coù tieáng phaïm Ñoät-kieát-la caàn phaûi saùm. Do bôûi coá yù laøm neân phaïm phi oai nghi Ñoät-kieát-la. Neáu khoâng coá yù laøm, phaïm Ñoät-kieát-la. Tyø-kheo-ni cho ñeán Sa-di, Sa-di-ni, Ñoät-kieát-la. Ñoù goïi laø phaïm.

548. Pali, Sikkhā 50: Capucapukāraka, nhai coù tieàng - chaùp chaùp 549. Pali, Sikkhā 51, cf. 50. 550. Haùn: Ñaïi haáp phaïn thöïc . Pali, Sikkhā 5l: Surusurukāraka khīra pivanti, huùp söõa thaønh tieáng - xu-ru-xu-ru

Söï khoâng phaïm: Hoaëc thôøi coù maéc chöùng beänh theá naøo ñoù; hay mieäng bò ñau, hoaëc aên canh, aên laïc, laïc töông, toâ-tyø-la töông, hay röôïu ñaéng; thaûy ñeàu khoâng phaïm. Ngöôøi khoâng phaïm: Phaïm laàn ñaàu tieân khi chöa cheá giôùi; si cuoàng, loaïn taâm, thoáng naõo, böùc baùch. Ñieàu 4455l Moät thôøi, Ñöùc Phaät ôû trong vöôøn Caáp-coâ-ñoäc, röøng caây Kyø-ñaø taïi nöôùc Xaù-veä. Baáy giôø, coù cö só môøi caùc Tyø-kheo cuùng döôøng caùc thöùc aên ngon vaøo ngaøy mai. Trong ñeâm chuaån bò ñaày ñuû, saùng sôùm ñeán thænh chö Taêng ñeán thoï trai. Caùc Tyø-kheo maëc y, böng baùt ñeán nhaø cö só, an toïa nôi choã ngoài. Cö só ñích thaân töï tay sôùt thöùc aên ñeán caùc ngaøi. Nhoùm saùu Tyø-kheo le löôõi ra lieám thöùc aên. Cö só cô hieàm noùi: Sa-moân Thích töû naøy khoâng coù taøm quyù... cho ñeán

aên nhö heo, choù, laïc ñaø, boø, löøa, chim, quaï! Caùc Tyø-kheo nghe, trong ñoù coù vò thieåu duïc tri tuùc, soáng haïnh ñaàu ñaø, öa hoïc giôùi, bieát taøm quyù, hieàm traùch nhoùm saùu Tyø-kheo (...) roài, ñeán choã Ñöùc Theá Toân, ñaûnh leã döôùi chaân, roài ngoài qua moät beân, ñem nhaân duyeân naøy baïch ñaày ñuû leân Ñöùc Theá Toân. Ñöùc Theá Toân duøng nhaân duyeân naøy taäp hôïp Taêng Tyø-kheo, quôû traùch nhoùm saùu Tyø-kheo... nhö treân, cho ñeán caâu - Töø nay veà sau, Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi, goàm möôøi cuù nghóa, cho ñeán caâu chaùnh phaùp toàn taïi laâu daøi.

Muoán noùi giôùi neân noùi nhö vaày: Khoâng neân laáy löôõi lieám thöùc aên,552 Thöùc-xoa-ca-la-ni*. Laáy löôõi lieám: Töùc laø duøng löôõi ñöa ra ñeå thu laáy thöùc aên. Neáu Tyø-kheo coá yù le löôõi lieám thöùc aên, phaïm Ñoät-kieát-la caàn phaûi saùm. Do bôûi coá yù laøm neân phaïm phi oai nghi Ñoät-kieát-la. Neáu khoâng coá yù, phaïm Ñoät-kieát-la. Tyø-kheo-ni cho ñeán Sa-di, Sa-di-ni, Ñoät-kieát-la. Ñoù goïi laø phaïm. Söï khoâng phaïm: Hoaëc vì maéc beänh nhö vaäy, hoaëc bò troùi, hoaëc tay bò buøn, hay ñaát nhôùp, moà hoâi tay neân laáy löôõi lieám thöùc aên; khoâng phaïm. Ngöôøi khoâng phaïm: Phaïm laàn ñaàu tieân khi chöa cheá giôùi, si cuoàng, loaïn taâm, thoáng naõo, böùc baùch.

55l. Pali, Sikkhā 52; Nguõ phaàn ñieàu 6>; Taêng kyø, ñieàu >5; Caên baûn, ñieàu 6l; Thaäp tuïng, ñieàu 74. 552. Thaäp tuïng: Ñeå thuû thöïc , lieám tay maø aên. Pali, Sikkhā 52: Hatthanillehaka, lieám tay. Cf. Sikkhā 49: jivhānicchāraka, le löôõi. Sikkhā 5>: Pattanillehaka, lieám baùt.

Ñieàu 4555> Moät thôøi, Ñöùc Phaät ôû trong vöôøn Caáp-coâ-ñoäc, röøng caây Kyø-ñaø taïi nöôùc Xaù-veä. Baáy giôø, coù cö só thænh caùc Tyø-kheo cuùng döôøng caùc thöùc aên ngon vaøo ngaøy mai. Trong ñeâm söûa soaïn ñaày ñuû, saùng sôùm ñeán môøi chö Taêng ñeán thoï trai. Caùc Tyø-kheo maëc y, böng baùt ñeán nhaø cö só, an toïa nôi choã ngoài. Cö só ñích thaân sôùt thöùc aên ñeán caùc ngaøi. Khi aáy coù vò trong nhoùm saùu Tyø-kheo raûy tay554 khi aên. Cö só thaáy cô hieàm noùi: Sa-moân Thích töû naøy khoâng coù hoå theïn... cho ñeán aên nhö nhaø vua, nhö Ñaïi thaàn cuûa vua! Baáy giôø caùc Tyø-kheo nghe, trong ñoù coù vò thieåu duïc tri tuùc, soáng haïnh ñaàu ñaø, öa hoïc giôùi, bieát hoå theïn, hieàm traùch roài ñeán choã Ñöùc Theá Toân, ñaûnh leã döôùi chaân, roài ngoài qua moät beân, ñem nhaân duyeân naøy baïch ñaày ñuû leân Ñöùc Theá Toân. Ñöùc Theá Toân duøng nhaân duyeân naøy taäp hôïp Taêng Tyø-kheo, quôû traùch nhoùm saùu Tyø-kheo... cho ñeán caâu - Töø nay veà sau Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi, goàm möôøi cuù nghóa, cho ñeán caâu chaùnh phaùp toàn taïi laâu daøi. Muoán noùi giôùi neân noùi nhö vaày: Khoâng neân raûy tay khi aên, thöùc-xoa-ca-la-ni. Tyø-kheo coá yù raûy tay phaïm Ñoät-kieát-la caàn phaûi saùm. Do bôûi coá yù laøm neân phaïm phi oai nghi Ñoät-kieát-la. Neáu khoâng coá yù laøm, phaïm Ñoät-kieát-la. Tyø-kheo-ni cho ñeán Sa-di, Sa-di-ni, Ñoät-kieát-la. Ñoù goïi laø phaïm.

Söï khoâng phaïm: Hoaëc coù beänh theá naøo ñoù, hoaëc trong thöùc aên coù coû, coù truøng, hoaëc trong tay coù baát tònh muoán raûy boû ñi, hoaëc luùc chöa aên tay

xuùc chaïm vaät khoâng saïch caàn raûy; khoâng phaïm. Ngöôøi khoâng phaïm: Phaïm laàn ñaàu tieân khi chöa cheá giôùi, si cuoàng, loaïn taâm, thoáng naõo, böùc baùch. Ñieàu 46 Moät thôøi, Ñöùc Phaät ôû trong vöôøn Caáp-coâ-ñoäc, röøng caây Kyø-ñaø taïi nöôùc Xaù-veä. Baáy giôø, coù cö só thænh caùc Tyø-kheo cuùng döôøng caùc thöùc aên ngon vaøo ngaøy mai. Trong ñeâm chuaån bò ñaày ñuû, saùng sôùm ñeán môøi chö Taêng ñeán thoï trai. Caùc Tyø-kheo maëc y böng baùt ñeán nhaø cö só, an toïa nôi choã ngoài. Cö só ñích thaân sôùt thöùc aên ñeán caùc Tyø-kheo. Khi aáy coù nhoùm saùu Tyø- kheo löôïm thöùc aên rôi maø aên. Cö só thaáy, cô hieàm noùi: Sa-moân Thích töû

55>. Pali, Sikkhā 47; Nguõ phaàn, ñieàu 72; Taêng kyø, ñieàu 4l; Caên baûn, ñieàu 62; Thaäp tuïng, ñieàu 76. 554. Chaán thuû . Thaäp tuïng (T2>nl4>5, tr.l>8c02): Thöùc aên dính tay, raûy cho rôi.

naøy khoâng coù taøm quyù,... aên nhö gaø, nhö chim, quaï. Caùc Tyø-kheo nghe, trong ñoù coù vò thieåu duïc tri tuùc, soáng haïnh ñaàu ñaø, öa hoïc giôùi, bieát hoå theïn, hieàm traùch (...) roài ñeán choã Ñöùc Theá Toân, ñaûnh leã döôùi chaân, roài ngoài qua moät beân, ñem nhaân duyeân naøy baïch ñaày ñuû leân Ñöùc Theá Toân. Ñöùc Theá Toân duøng nhaân duyeân naøy taäp hôïp Taêng Tyø-kheo, quôû traùch nhoùm saùu Tyø-kheo... nhö tröôùc, cho ñeán caâu - Töø nay veà sau, Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi goàm möôøi cuù nghóa, cho ñeán caâu chaùnh phaùp toàn taïi laâu daøi. Muoán noùi giôùi neân noùi nhö vaày: Khoâng neân tay nhaët thöùc aên rôi maø aên, Thöùc-xoa-ca-la-ni*. Côm rôi: Laø côm ñaõ rôùt döôùi ñaát. Neáu Tyø-kheo coá yù löôïm côm rôi aên, phaïm Ñoät-kieát-la caàn phaûi saùm. Do bôûi coá yù laøm, phaïm phi oai nghi Ñoät-kieát-la. Neáu khoâng coá yù laøm, phaïm Ñoät-kieát-la. Tyø-kheo-ni cho ñeán Sa-di, Sa-di-ni, Ñoät-kieát-la. Ñoù goïi laø phaïm. Söï khoâng phaïm: Hoaëc maéc chöùng beänh nhö vaäy, hoaëc khi aên coù coû, coù truøng, hoaëc coù vaät gì baát tònh, hoaëc luùc chöa aên coù caùi gì caàn boû, khoâng phaïm. Ngöôøi khoâng phaïm: Phaïm laàn ñaàu tieân khi chöa cheá giôùi, si cuoàng, loaïn taâm, thoáng naõo, böùc baùch. Ñieàu 47555 Moät thôøi, Ñöùc Phaät ôû trong vöôøn Caáp-coâ-ñoäc, röøng caây Kyø-ñaø taïi

nöôùc Xaù-veä. Baáy giôø coù cö só thænh caùc Tyø-kheo cuùng döôøng caùc thöùc aên ngon vaøo saùng ngaøy mai. Trong ñeâm chuaån bò ñaày ñuû, saùng sôùm ñeán môøi chö Taêng phoù trai. Caùc Tyø-kheo maëc y böng baùt ñeán nhaø cö só, an toïa nôi choã ngoài. Cö só ñích thaân sôùt thöùc aên ñeán caùc ngaøi. Khi aáy coù nhoùm saùu Tyø-kheo laáy tay khoâng saïch böng ñoà ñöïng nöôùc uoáng. Cö só thaáy, cô hieàm noùi: Sa-moân Thích töû naøy khoâng coù xaáu hoå... cho ñeán duøng tay khoâng saïch caàm ñoà ñöïng nöôùc uoáng, gioáng nhö vua, Ñaïi thaàn cuûa vua. Caùc Tyø-kheo nghe, trong ñoù coù vò thieåu duïc tri tuùc, soáng haïnh ñaàu ñaø, öa hoïc giôùi, bieát taøm quyù, hieàm traùch roài ñeán choã Ñöùc Theá Toân, ñaûnh leã döôùi chaân, roài ngoài qua moät beân, ñem nhaân duyeân naøy baïch ñaày ñuû leân Ñöùc Theá Toân. Ñöùc Theá Toân duøng nhaân duyeân naøy taäp hôïp Taêng Tyø-kheo, quôû

555. Pali, Sikkhā 55; Nguõ phaàn, ñieàu 60; Taêng kyø, ñieàu 46; Caên baûn, ñieàu 66; Thaäp tuïng, ñieàu 78. SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn l (Tieáp Theo) 29l

traùch nhoùm saùu Tyø-kheo... nhö treân, cho ñeán caâu - Töø nay veà sau, Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi goàm möôøi cuù nghóa, cho ñeán caâu chaùnh phaùp toàn taïi laâu daøi. Muoán noùi giôùi neân noùi nhö vaày: Tay dô khoâng neân caàm ñoà ñöïng nöôùc uoáng, (709a1) Thöùc-xoa-ca- la-ni*. Trong ñaây, tay dô coù nghóa laø coù côm dính nôi tay. Neáu Tyø-kheo coá yù duøng tay dô caàm ñoà ñöïng thöùc aên, phaïm Ñoät- kieát-la caàn phaûi saùm. Do bôûi coá yù laøm neân phaïm phi oai nghi Ñoät-kieát- la. Neáu khoâng coá yù laøm, phaïm Ñoät-kieát-la. Tyø-kheo-ni, cho ñeán Sa-di, Sa-di-ni, Ñoät-kieát-la. Ñoù goïi laø phaïm. Söï khoâng phaïm: Hoaëc laø maéc phaûi chöùng beänh nhö vaäy, hoaëc nhaän thöùc aên treân coû, treân laù thì röûa tay nhaän; khoâng phaïm. Ngöôøi khoâng phaïm: Phaïm laàn ñaàu tieân khi chöa cheá giôùi; si cuoàng, loaïn taâm, thoáng naõo, böùc baùch. Ñieàu 48556 Moät thôøi, Ñöùc Phaät ôû trong vöôøn Caáp-coâ-ñoäc, röøng caây Kyø-ñaø taïi nöôùc Xaù-veä. Baáy giôø, coù nhoùm saùu Tyø-kheo taïi nhaø cö só aên xong röûa baùt, ñoå nöôùc röûa baùt, coù caû thöùc aên dö, böøa baõi ra ñaát. Cö só thaáy vaäy cô hieàm noùi: Sa-moân Thích töû khoâng coù xaáu hoå... (cho ñeán) nhaän nhieàu thöùc aên nhö keû ñoùi khaùt, ñeå roài vaát boû böøa baõi nhö Ñaïi thaàn cuûa vua! Caùc Tyø-kheo nghe, trong ñoù coù vò thieåu duïc tri tuùc, soáng haïnh ñaàu

ñaø, öa hoïc giôùi, bieát taøm quyù, hieàm traùch (...) roài ñeán choã Ñöùc Theá Toân, ñaûnh leã döôùi chaân, roài ngoài qua moät beân, ñem nhaân duyeân naøy baïch ñaày ñuû leân Ñöùc Theá Toân. Ñöùc Theá Toân duøng nhaân duyeân naøy taäp hôïp Taêng Tyø-kheo, quôû traùch nhoùm saùu Tyø-kheo... nhö treân, cho ñeán caâu - Töø nay veà sau ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi goàm möôøi cuù nghóa, cho ñeán caâu chaùnh phaùp toàn taïi laâu daøi. Muoán noùi giôùi neân noùi nhö vaày: Khoâng neân ñoå nöôùc röûa baùt557 trong nhaø baïch y, thöùc-xoa-ca-lani. Nöôùc röûa baùt: ôû ñaây coù nghóa laø nöôùc coù laån côm vaø nhöõng thöùc aên coøn thöøa. Neáu Tyø-kheo coá yù ñoå nöôùc röûa baùt trong nhaø baïch y, phaïm Ñoät-

556. Pali, Sikkhā 56; Nguõ phaàn, ñieàu 76; Taêng kyø ñieàu 47; Caên baûn, ñieàu 67; Thaäp tuïng, ñieàu 84. 557. Pali: Nöôùc röûa baùt coù laån haït côm. Thaäp tuïng (T2>nl4>5, tr.l>9a20): Phaûi gia chuû choã ñoå.

kieát-la caàn phaûi saùm. Do bôûi coá yù laøm neân phaïm phi oai nghi Ñoät-kieát- la. Neáu khoâng coá y laøm, phaïm Ñoät-kieát-la. Tyø-kheo-ni cho ñeán Sa-di, Sa-di-ni, Ñoät-kieát-la. Ñoù goïi laø phaïm. Söï khoâng phaïm: Hoaëc coù chöùng beänh theá naøo ñoù, hoaëc laø röûa maâm, baøn, roài höùng laáy nöôùc aáy ñem ñoå ra ngoaøi; khoâng phaïm. Ngöôøi khoâng phaïm: Phaïm laàn ñaàu tieân khi chöa cheá giôùi, si cuoàng, loaïn taâm, thoáng naõo, böùc baùch. Ñieàu 49558 Moät thôøi, Ñöùc Phaät ôû trong vöôøn Caáp-coâ-ñoäc, röøng caây Kyø-ñaø taïi nöôùc Xaù-veä. Baáy giôø, nhoùm saùu Tyø-kheo ñaïi tieåu tieän vaø khaïc nhoå treân rau caûi vaø coû töôi. Cö só thaáy, cô hieàm noùi: Sa-moân Thích töû khoâng coù hoå theïn, beân ngoaøi töï xöng laø ta bieát chaùnh phaùp. Nhö vaäy coù gì laø Chaùnh phaùp? Ñaïi tieåu tieän vaø khaïc

nhoå treân rau caûi vaø coû töôi, gioáng nhö heo, choù, laïc ñaø, boø, löøa. Caùc Tyø-kheo nghe, trong ñoù coù vò thieåu duïc tri tuùc, soáng haïnh ñaàu ñaø, öa hoïc giôùi, bieát hoå theïn, hieàm traùch roài ñeán choã Ñöùc Theá Toân, ñaûnh leã döôùi chaân, roài ngoài qua moät beân, ñem nhaân duyeân naøy baïch ñaày ñuû leân Ñöùc Theá Toân. Ñöùc Theá Toân duøng nhaân duyeân naøy taäp hôïp Taêng Tyø-kheo, quôû traùch nhoùm saùu Tyø-kheo... nhö tröôùc, cho ñeán caâu - Töø nay veà sau, Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi goàm möôøi cuù nghóa, cho ñeán caâu chaùnh phaùp

toàn taïi laâu daøi. Muoán noùi giôùi neân noùi nhö vaäy: Khoâng ñöôïc ñaïi tieåu tieän, khaïc nhoå treân rau caûi vaø coû töôi, Thöùc- xoa-ca-la-ni*. Theá Toân vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi nhö vaäy. Coù Tyø-kheo beänh, meät nhoïc khoâng theå traùnh choã rau caûi vaø coû töôi ñöôïc. Ñöùc Phaät daïy: - Tyø-kheo beänh, khoâng phaïm. Töø nay trôû ñi neân noùi giôùi nhö vaày: Khoâng ñöôïc ñaïi tieåu tieän, khaïc nhoå treân rau caûi vaø coû töôi, tröø beänh, Thöùc-xoa-ca-la-ni*. Neáu Tyø-kheo khoâng beänh coá yù ñaïi tieåu tieän vaø khaïc nhoå treân rau caûi vaø coû töôi, phaïm Ñoät-kieát-la caàn phaûi saùm. Do bôûi coá taâm laøm neân phaïm phi oai nghi Ñoät-kieát-la. Neáu khoâng coá taâm laøm, phaïm Ñoät-kieát- la. Tyø-kheo-ni cho ñeán Sa-di, Sa-di-ni, Ñoät-kieát-la. Ñoù goïi laø phaïm.

558. Pali, Sikkhā 74; Nguõ phaàn, ñieàu 8>; Taêng kyø, ñieàu 64; Caên baûn, ñieàu 96; Thaäp tuïng, ñieàu l04.

Söï khoâng phaïm: Hoaëc coù chöùng beänh theá naøo ñoù, hoaëc ñaïi tieåu tieän nôi choã khoâng coù rau caûi vaø coû töôi maø nöôùc chaûy ñeán nôi ñoù, hay gioù thoåi, chim ngaäm rôùt nôi coù rau caûi hay coû töôi; khoâng phaïm. Ngöôøi khoâng phaïm: Phaïm laàn ñaàu tieân khi chöa cheá giôùi; si cuoàng, loaïn taâm, thoáng naõo, böùc baùch. Ñieàu 50559 Moät thôøi, Ñöùc Phaät ôû trong vöôøn Caáp-coâ-ñoäc, röøng caây Kyø-ñaø taïi nöôùc Xaù-veä. Baáy giôø, nhoùm saùu Tyø-kheo ñaïi tieåu tieän vaø khaïc nhoå trong nöôùc. Cö só thaáy cô hieàm noùi: Sa-moân Thích töû naøy khoâng bieát hoå theïn, beân ngoaøi töï xöng laø toâi bieát chaùnh phaùp. Nhö vaäy coù gì laø Chaùnh phaùp? Ñaïi tieåu tieän trong nöôùc gioáng nhö heo, choù, boø, laïc ñaø, löøa. Caùc Tyø-kheo nghe, trong ñoù coù vò thieåu duïc tri tuùc, soáng haïnh ñaàu ñaø, öa hoïc giôùi, bieát taøm quyù, hieàm traùch nhoùm saùu Tyø-kheo (...) roài ñeán choã Ñöùc Theá Toân, ñaûnh leã döôùi chaân, roài ngoài qua moät beân, ñem nhaân duyeân naøy baïch ñaày ñuû leân Ñöùc Theá Toân. Ñöùc Theá Toân duøng nhaân duyeân naøy taäp hôïp Taêng Tyø-kheo, quôû traùch nhoùm saùu Tyø-kheo... nhö treân, cho ñeán caâu - Töø nay veà sau, Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi, goàm möôøi cuù nghóa, cho ñeán caâu chaùnh phaùp toàn taïi laâu daøi. Muoán noùi giôùi neân noùi nhö vaày: Khoâng ñöôïc ñaïi tieåu tieän, khaïc nhoå trong nöôùc, thöùc-xoa- ca-la-

ni. Theá Toân vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi nhö vaäy. Luùc aáy coù Tyøkheo beänh, neáu traùnh choã coù nöôùc ñeå ñaïi tieåu tieän vaø khaïc nhoå thì hôi khoù nhoïc. Ñöùc Phaät daïy: - Ngöôøi beänh khoâng phaïm. Töø nay veà sau neân noùi giôùi nhö vaày: Khoâng ñöôïc ñaïi tieåu tieän, khaïc nhoå trong nöôùc, tröø beänh, thöùcxoa-ca-la-ni. Neáu Tyø-kheo coá yù ñaïi tieåu tieän, khaïc nhoå trong nöôùc,

phaïm Ñoätkieát-la caàn phaûi saùm. Do bôûi coá yù laøm neân phaïm phi oai nghi Ñoät-kieátla. Neáu khoâng coá yù, phaïm Ñoät-kieát-la. Tyø-kheo-ni cho ñeán Sa-di, Sa-di ni Ñoät-kieát-la. Ñoù goïi laø phaïm. Söï khoâng phaïm: Hoaëc coù chöùng beänh nhö vaäy, hoaëc laø ñaïi tieåu tieän treân bôø soâng roài rôi vaøo doøng nöôùc, hoaëc bò gioù thoåi, chim ngaäm bay ñi rôi rôùt vaøo trong nöôùc; khoâng phaïm.

559. Pali, Sikkhā 75; Nguõ phaàn, ñieàu 82; Taêng kyø, ñieàu 65; Caên baûn, ñieàu 97; Thaäp tuïng, ñieàu l05.

Ngöôøi khoâng phaïm: Phaïm laàn ñaàu tieân khi chöa cheá giôùi; si cuoàng, loaïn taâm, thoáng naõo, böùc baùch. Ñieàu 51560 Moät thôøi, Ñöùc Phaät ôû trong vöôøn Caáp-coâ-ñoäc, röøng caây Kyø-ñaø taïi nöôùc Xaù-veä. Baáy giôø, nhoùm saùu Tyø-kheo ñöùng ñaïi tieåu tieän. Cö só thaáy, cô hieàm noùi: Sa-moân Thích töû naøy khoâng bieát hoå theïn. Beân ngoaøi töï xöng laø toâi bieát chaùnh phaùp. Nhö vaäy coù gì laø Chaùnh phaùp? Ñaïi tieåu tieän maø ñöùng, gioáng nhö boø, ngöïa, heo, deâ, laïc ñaø. Caùc Tyø-kheo nghe, trong ñoù coù vò thieåu duïc tri tuùc, soáng haïnh ñaàu ñaø, öa hoïc giôùi, bieát hoå theïn, hieàm traùch nhoùm saùu Tyø-kheo (…) roài, ñeán choã Ñöùc Theá Toân, ñaûnh leã döôùi chaân ngoài qua moät beân, ñem nhaân duyeân naøy baïch ñaày ñuû leân Ñöùc Theá Toân. Ñöùc Theá Toân duøng nhaân duyeân naøy taäp hôïp Taêng Tyø-kheo, quôû traùch nhoùm saùu Tyø-kheo… nhö tröôùc, cho ñeán caâu - Töø nay veà sau, Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi, goàm möôøi cuù nghóa, cho ñeán caâu chaùnh phaùp toàn taïi laâu daøi. Muoán noùi giôùi neân noùi nhö vaày: Khoâng ñöôïc ñöùng ñaïi tieåu tieän, Thöùc-xoa-ca-la-ni*. Theá Toân vì Tyø-kheo kieát giôùi nhö vaäy. Baáy giôø coù Tyø-kheo beänh, khoâng theå ngoài ñeå ñaïi tieåu tieän vì meät nhoïc. Ñöùc Phaät daïy: - Ngöôøi beänh thì khoâng phaïm.

Töø nay trôû veà sau neân noùi giôùi nhö vaày: Khoâng ñöôïc ñöùng ñaïi tieåu tieän, tröø beänh, Thöùc-xoa-ca-la-ni*. Neáu Tyø-kheo coá yù ñöùng ñaïi tieåu tieän, phaïm Ñoät-kieát-la caàn phaûi saùm. Do bôûi coá yù laøm neân phaïm oai nghi Ñoät-kieát-la. Neáu khoâng coá yù, (7l0al) phaïm Ñoät-kieát-la. Ñoù goïi laø phaïm. Söï khoâng phaïm: Hoaëc coù chöùng beänh nhö vaäy, hoaëc bò troùi buoäc, hoaëc nôi choã ñöùng bò nhôùp, buøn nhô; khoâng phaïm. Ngöôøi khoâng phaïm: Phaïm laàn ñaàu tieân khi chöa cheá giôùi, si cuoàng, loaïn taâm, thoáng naõo, böùc baùch. Ñieàu 5256l Moät thôøi, Ñöùc Phaät ôû trong vöôøn Caáp-coâ-ñoäc, röøng caây Kyø-ñaø taïi nöôùc Xaù-veä. Baáy giôø, coù nhoùm saùu Tyø-kheo noùi phaùp cho ngöôøi veùn ngöôïc y khoâng cung kính. Caùc Tyø-kheo nghe, trong ñoù coù vò thieåu duïc tri tuùc, soáng haïnh ñaàu

560. Pali, Sikkhā 7>; Nguõ phaàn, ñieàu 8l; Taêng kyø, ñieàu 66; Caên baûn, ñieàu 95; Thaäp tuïng, ñieàu l06. 56l. Nguõ phaàn, ñieàu 9>; Caên baûn, ñieàu 97; Thaäp tuïng, ñieàu 95, 96, 97.

ñaø, öa hoïc giôùi, bieát hoå theïn, hieàm traùch nhoùm saùu Tyø-kheo roài, ñeán choã Ñöùc Theá Toân, ñaûnh leã döôùi chaân, roài ngoài qua moät beân, ñem nhaân duyeân naøy baïch ñaày ñuû leân Ñöùc Theá Toân. Ñöùc Theá Toân duøng nhaân

duyeân naøy taäp hôïp Taêng Tyø-kheo, quôû traùch nhoùm saùu Tyø-kheo... nhö tröôùc, cho ñeán caâu - Töø nay veà sau ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi goàm möôøi cuù nghóa, cho ñeán caâu chaùnh phaùp toàn taïi laâu daøi. Muoán noùi giôùi neân noùi nhö vaày: Khoâng ñöôïc noùi phaùp cho ngöôøi veùn ngöôïc y khoâng cung kính, Thöùc-xoa-ca-la-ni*. Baáy giôø caùc Tyø-kheo nghi khoâng daùm noùi phaùp cho ngöôøi beänh maø hoï veùn ngöôïc y. Ñöùc Phaät daïy: - Ngöôøi beänh thì khoâng phaïm. Töø nay trôû ñi neân noùi giôùi nhö vaày: Khoâng ñöôïc noùi phaùp cho ngöôøi veùn ngöôïc y khoâng cung kính, tröø ngöôøi beänh, Thöùc-xoa-ca-la-ni*. Tyø-kheo coá yù noùi phaùp cho ngöôøi laät ngöôïc y khoâng cung kính, khoâng beänh, phaïm Ñoät-kieát-la caàn phaûi saùm. Do bôûi coá yù laøm neân phaïm phi oai nghi Ñoät-kieát-la. Neáu khoâng coá yù laøm, phaïm Ñoät-kieát-la. Tyø-kheo-ni cho ñeán Sa-di, Sa-di-ni, Ñoät-kieát-la, ñoù goïi laø phaïm. Söï khoâng phaïm: Hoaëc bò chöùng beänh theá naøo ñoù, hoaëc vì nhaø vua

hay Ñaïi thaàn cuûa nhaø vua maø noùi thì khoâng phaïm.

Ngöôøi khoâng phaïm: Phaïm laàn ñaàu tieân khi chöa cheá giôùi; si cuoàng, loaïn taâm, thoáng naõo, böùc baùch.

Ñieàu 53

Khoâng ñöôïc noùi phaùp cho ngöôøi quaán y nôi coå, tröø ngöôøi beänh,

Thöùc-xoa-ca-la-ni*.

(nhö treân)

Ñieàu 54 562

Khoâng ñöôïc noùi phaùp cho ngöôøi truøm ñaàu563, tröø ngöôøi beänh,
thöùc-xoa-ca-la-ni *.

(nhö treân)

Ñieàu 55564

562. Thaäp tuïng, ñieàu 9l. Taêng kyø, ñieàu 5>; Caên baûn, ñieàu 78. Pali, Sikkhā 67. 56>. Haùn: Phuù ñaàu . Pali: oguhitasīso nāma sasīsa pāruto vuccati,truøm ñaàu, nghóa laø laáy vaït aùo truøm kín ñaàu. 564. Pali, Sikkhā 66; Taêng kyø, ñieàu 54; Caên baûn, ñieàu 92; Thaäp tuïng, ñieàu 92.

Khoâng ñöôïc noùi phaùp cho ngöôøi quaán ñaàu565, tröø ngöôøi beänh,

Thöùc-xoa-ca-la-ni*.

(nhö treân)

Ñieàu 56 566

Khoâng ñöôïc noùi phaùp cho ngöôøi choáng naïnh, tröø ngöôøi beänh,

Thöùc-xoa-ca-la-ni*.

(nhö treân)

Ñieàu 57567

Khoâng ñöôïc noùi phaùp cho ngöôøi mang deùp da,568 tröø ngöôøi beänh,

Thöùc-xoa-ca-la-ni*.

(nhö treân)

Ñieàu 58569
Khoâng ñöôïc noùi phaùp cho ngöôøi mang guoác goã,570 tröø ngöôøi beänh,
Thöùc-xoa-ca-la-ni*.
(nhö treân)
Ñieàu 5957l
Khoâng ñöôïc noùi phaùp cho ngöôøi côûi xe coä,572 tröø ngöôøi beänh,
Thöùc-xoa-ca-la-ni*.
(nhö treân)
Ñieàu 60
Moät thôøi, Ñöùc Phaät ôû trong vöôøn Caáp-coâ-ñoäc, röøng caây Kyø-ñaø, taïi nöôùc Xaù-veä. Baáy giôø coù nhoùm saùu Tyø-kheo nguû nghæ trong thaùp Phaät.
Caùc Tyø-kheo thaáy, trong ñoù coù vò thieåu duïc tri tuùc, soáng haïnh ñaàu

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.